

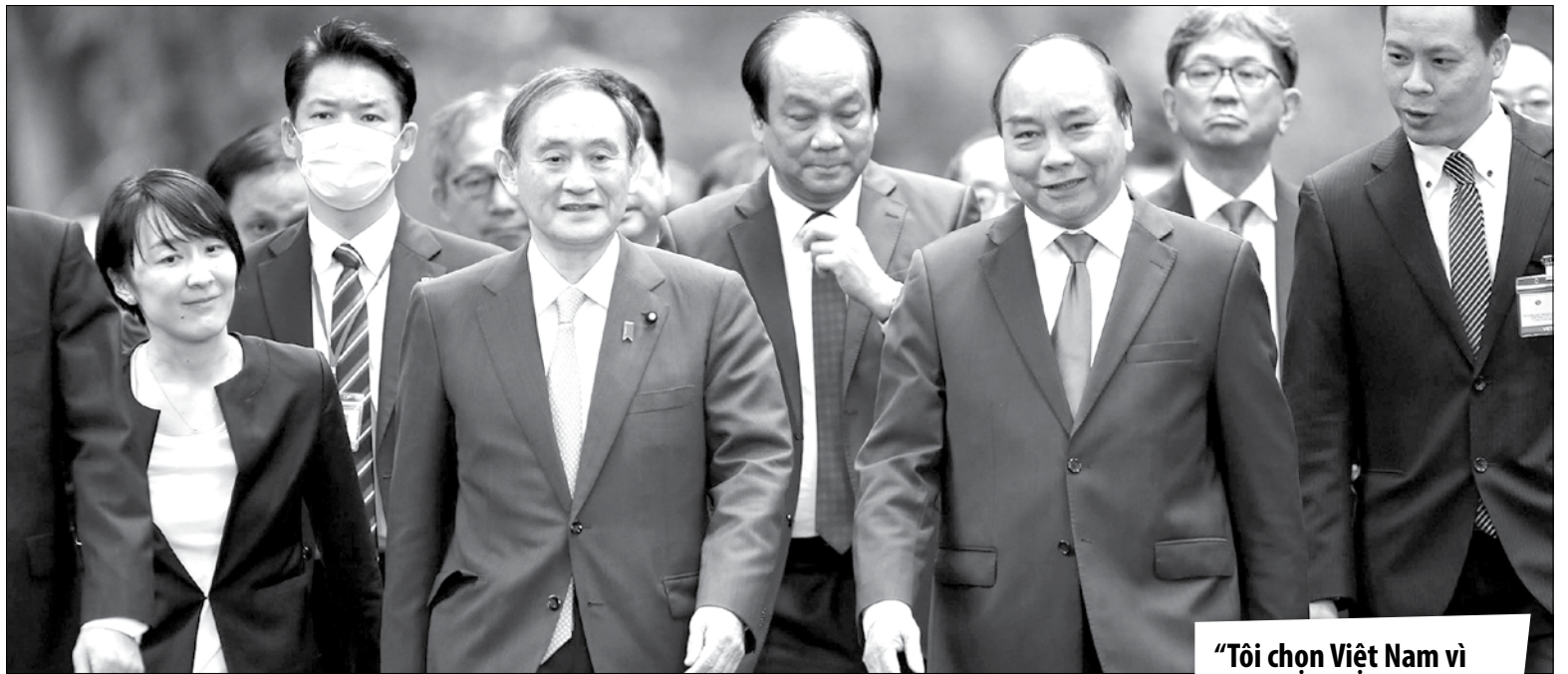
Gửi thông điệp ra thế giới từ

Qua chuyến thăm Việt Nam, Thủ tướng Nhật Bản Suga Yoshihide đã hé lộ chiến lược đầy tham vọng trong việc thể hiện vai trò đầu tàu của Nhật Bản đối với hòa bình và thịnh vượng của khu vực.

Sau khi kết thúc chuyến thăm chính thức Việt Nam sáng nay, Thủ tướng Nhật Bản lên đường đến Jakarta (Indonesia) cho địa điểm công du thứ hai kể từ khi nắm quyền hơn một tháng trước. Ông Suga được kỳ vọng sẽ tiếp tục thể hiện cam kết của Nhật Bản với khu vực, như thông điệp mà ông đã gửi tại Việt Nam trong màn "chào hỏi" đầy ấn tượng.

Quan hệ "tốt chưa từng thấy"

Phát biểu tại cuộc gặp gỡ báo chí sau khi hội đàm với Thủ tướng Nguyễn Xuân Phúc ngày 19-10, Thủ tướng Suga cho biết Nhật Bản quyết định cung cấp vật tư hỗ trợ khẩn cấp cho Việt Nam nhằm giảm thiểu thiệt hại do mưa lớn gây ra ở miền Trung Việt Nam. "Nhật Bản có nhiều kinh nghiệm về phòng chống thiên tai nên chúng tôi sẽ tiếp tục chia sẻ kiến thức và kinh nghiệm

Thủ tướng Nhật Bản Suga Yoshihide và Thủ tướng Nguyễn Xuân Phúc đi dạo trong khu di tích Chủ tịch Hồ Chí Minh

Ảnh: HẢI PHẠM

với Việt Nam" - ông nói.

Tinh thần tương trợ này cũng là nền tảng cho những kế hoạch hợp tác, cùng khắc phục hậu quả của đại dịch do virus corona chủng mới gây ra (COVID-19).

Tại cuộc gặp báo chí nói trên, Thủ tướng Nguyễn Xuân Phúc cho biết hai bên nhất trí tiếp tục tăng cường hợp tác chặt chẽ về phòng chống COVID-19, tạo mọi điều kiện thuận lợi để khôi

phục các hoạt động hợp tác giữa hai nước, áp dụng quy chế đi lại ưu tiên giữa hai nước và sớm nối lại đường bay thương mại, tạo điều kiện quan trọng đẩy mạnh khôi phục các hoạt động hợp tác, thúc đẩy mở cửa thị trường... Thủ tướng khẳng định Việt Nam chuẩn bị sẵn sàng điều kiện về đất đai, nguồn nhân lực, môi trường, chính sách để kinh doanh hợp tác, phục vụ doanh

nh nghiệp Nhật Bản đầu tư kinh doanh tại Việt Nam.

Tại cuộc họp báo thông báo thêm về kết quả hội đàm của hai thủ tướng, vụ trưởng Vụ Báo chí, trợ lý Bộ trưởng Ngoại giao Nhật Bản Yoshida Tomoyuki cho biết: "Thủ tướng Suga nhấn mạnh rằng mối quan hệ giữa Việt Nam và Nhật Bản đang mạnh mẽ nhất từ trước tới nay, và Việt Nam là một đối tác chủ chốt của Nhật

"Tôi chọn Việt Nam vì Việt Nam là một địa điểm thích hợp nhất để tôi gửi thông điệp lần đầu tiên ra thế giới."

Thủ tướng Nhật Bản SUGA YOSHIHIDE

Bản ở khu vực Đông Nam Á".

Trong khi đó, Thủ tướng Nguyễn Xuân Phúc nhấn mạnh rằng đối với Việt Nam, Nhật Bản là một đối tác chiến lược rất quan trọng.

Kỳ vọng thúc đẩy chuỗi cung ứng

Sau khi đến Việt Nam, Thủ tướng Suga Yoshihide đã bày tỏ mong muốn xem Việt Nam là một người bạn và là đối tác không thể thay thế, cùng với các nước ASEAN khác. Chúng tôi, với tư cách là đại diện công ty Nhật Bản tại Việt Nam, cảm thấy tự hào và biết ơn khi nhìn thấy ông Suga, người đôi khi được cho là nhút nhát và không đặc biệt yêu thích ngoại giao, đã đến thăm Việt Nam, nhất là trong bối cảnh đại dịch này, chỉ sau một tháng nhậm chức thủ tướng.

Một số ý kiến cho rằng chuyến công du này của Thủ tướng Suga có thể kích hoạt một làn sóng đầu tư mới của Nhật

Bản vào Việt Nam, nhất là khi Chính phủ Nhật Bản đang trợ cấp cho các doanh nghiệp trong nước đa dạng hóa cơ sở sản xuất sang Đông Nam Á. Theo tôi, hiện nay các khoản đầu tư nhằm vào Việt Nam có hai động lực chính gồm khai thác thị trường tiêu dùng, chủ yếu là vào các lĩnh vực liên quan đến tiêu dùng, và xem Việt Nam như một trung tâm cung ứng toàn cầu (chủ yếu là vào các lĩnh vực sản xuất). Xu hướng này sẽ không thay đổi, nhưng chuyến thăm lần này của thủ tướng đã nêu bật tầm quan trọng của liên minh hai quốc gia trong môi trường địa chính trị toàn cầu. Hai nước có lý do chính đáng để hợp tác trong lĩnh vực an

ninh quốc gia cũng như kinh tế.

Chúng tôi kỳ vọng nhu cầu hợp tác mạnh mẽ hơn sẽ thúc đẩy chuỗi cung ứng trong các doanh nghiệp khác nhau bằng cách đầu tư vào lĩnh vực sản xuất và hậu cần. Các lĩnh vực liên quan đến tiêu dùng cũng có triển vọng ở Việt Nam. Ngoài ra, một số nhà đầu tư Nhật Bản như khách sạn, du lịch, nhà hàng... hiện đang gặp khó khăn hơn ở thị trường trong nước và chưa thể đầu tư ra nước ngoài cũng sẽ tìm cách đẩy mạnh đầu tư ngay khi dịch được kiểm soát.

Ông MASATAKA "SAM" YOSHIDA
(giám đốc toàn cầu M&A xuyên quốc gia của RECOF Corporation)
N. BÌNH ghi

Tái khẳng định vị trí của Nhật

Buổi sáng 19-10 tại Hà Nội cùng Thủ tướng Nguyễn Xuân Phúc là thời điểm giới quan sát quốc tế lần đầu tiên nhìn thấy ông Suga trong vai trò thủ tướng Nhật Bản gặp gỡ một lãnh đạo nước ngoài. Giản dị trong cử chỉ và nhã nhặn trong việc thể hiện cảm xúc, Thủ tướng Suga hầu như không khác mấy với hình ảnh của ông trong mắt công chúng lâu nay: một chính trị gia đầy quyết đoán và tham vọng đằng sau một vẻ ngoài trầm lặng. Trước khi khởi hành tới Việt

Thủ tướng Suga: "Hãy thử đến Nhật Bản làm việc"

Nguồn nhân lực trẻ và tràn đầy năng lượng từ các nước ASEAN đang trở nên vô cùng cần thiết với đời sống và kinh tế Nhật Bản hiện nay, Thủ tướng Nhật Bản Suga Yoshihide nhấn mạnh với các sinh viên Trường ĐH Việt - Nhật ở Hà Nội chiều 19-10.

Biểu lộ niềm vinh dự khi đến thăm Trường ĐH Việt - Nhật, ông Suga nói đây là biểu tượng cho tình hữu nghị của hai nước và chia sẻ kỳ vọng về những đóng góp của trường cho những bước tiến trong tương lai của Việt Nam, Nhật Bản và ASEAN nói chung.

Già hóa dân số và thiếu hụt lao động là vấn đề nghiêm trọng mà Nhật Bản đang phải đối mặt.

Hai năm trước, khi còn là chánh văn phòng nội các, ông Suga đã từng chỉ đạo thay đổi các chính sách trong 14 lĩnh vực để đảm bảo Nhật Bản có

thể tiếp cận dài hạn nguồn nhân lực có tay nghề cao.

"Chúng tôi đang tạo ra một môi trường có thể tiếp cận tất cả những người "muốn thử đến Nhật Bản làm việc", ông Suga chia sẻ với sinh viên Trường ĐH Việt - Nhật.

Trao đổi với *Tuổi Trẻ*, TS Nguyễn Hoàng Oanh, phó hiệu trưởng Trường ĐH Việt - Nhật, cho biết tỉ lệ lao động Việt Nam tại Nhật Bản hiện nay khá cao. Ông Oanh cho rằng thay vì xuất khẩu lao động phổ thông thì cung ứng nhân lực trình độ cao là một hướng đi bền vững hơn, đảm bảo người Việt tại Nhật có khả năng tìm kiếm được những công việc tốt.

Theo thống kê, mỗi năm có không dưới 30% sinh viên tốt nghiệp của Trường ĐH Việt - Nhật làm việc cho các công ty Nhật Bản.

Phần lớn các sinh viên Nhật Bản đang theo học tại đây cho rằng bên

cạnh mối quan tâm về văn hóa và ngôn ngữ Việt, họ nhận thấy Việt Nam và ASEAN là nơi phát triển nhanh chóng trên thế giới và mong muốn xây dựng sự nghiệp tại Việt Nam.

"Trao đổi với các sinh viên Nhật Bản, chúng tôi nhận thấy các em đã quan sát thấy xu hướng dịch chuyển của kinh tế thế giới sang Việt Nam và khu vực Đông Nam Á. Việc lựa chọn học tập tại Việt Nam là để đón đầu xu hướng ấy" - ông Oanh chia sẻ với *Tuổi Trẻ*.

Meiri Watanabe - ngành khu vực học của Trường Đại học Việt - Nhật, người tham gia buổi đối thoại với Thủ tướng Suga chiều 19-10 - bày tỏ kỳ vọng rằng chính quyền Suga có thể thúc đẩy mạnh mẽ hợp tác giáo dục song phương, đặc biệt là tạo cơ hội học tập về Việt Nam cho người Nhật.

Thủ tướng Suga Yoshihide phát biểu tại Trường ĐH Việt - Nhật (ĐH Quốc gia Hà Nội) ngày 19-10

Ảnh: TTXVN

KHOA THƯ

Việt Nam

Tổng bí thư, Chủ tịch nước tiếp Thủ tướng Suga

Tiếp Thủ tướng Nhật Bản Suga Yoshihide ngày 19-10, Tổng bí thư, Chủ tịch nước Nguyễn Phú Trọng đánh giá cao việc Thủ tướng Suga chọn Việt Nam là nước đến thăm đầu tiên sau khi nhậm chức, thể hiện sự coi trọng đặc biệt đối với Việt Nam và quan hệ hai nước.

Nhà lãnh đạo Việt Nam bày tỏ vui mừng về quan hệ hai nước trong thời gian qua đã có những bước tiến mạnh mẽ, thực chất, hiệu quả với sự tin cậy chính trị cao trên tất cả các lĩnh vực theo tinh thần của "Tuyên bố về Tầm nhìn chung quan hệ Việt Nam - Nhật Bản".

Tổng bí thư, Chủ tịch nước Nguyễn Phú Trọng tiếp Thủ tướng Nhật Bản Suga Yoshihide

Ảnh: TTXVN

Nam, Thủ tướng Suga đã có một tuyên bố đáng chú ý tại Tokyo. Theo *Nikkei*, ông khẳng định mong muốn thông qua chuyến đi tới Đông Nam Á sẽ "thể hiện cho Nhật Bản và thế giới rằng Nhật Bản sẽ thể hiện vai trò dẫn dắt trong sự hòa bình và thịnh vượng của khu vực".

Tuyên bố này phản ánh phân tích của giới quan sát rằng Nhật Bản đang muốn đa dạng hóa hợp tác, lấy mối quan hệ giữa nước này với Đông Nam Á làm trung tâm. Mục tiêu ưu tiên của Nhật Bản lúc này là tăng cường sự gắn kết về mặt chính trị, an ninh và kinh tế với khu vực.

Mong muốn ấy đã được ông Suga thể hiện tại Việt Nam thông qua các thảo luận về tăng cường hợp tác an ninh, quốc phòng cũng như thảo luận về các kế hoạch đa

dạng hóa chuỗi cung ứng, phù hợp với tầm nhìn của Tokyo về chiến lược Ấn Độ Dương - Thái Bình Dương tự do và cởi mở.

Hôm 19-10, ông Suga đã có một phát biểu rất đáng chú ý về vai trò của Việt Nam trong kế hoạch tổng thể ấy. Ông nói: "Tôi rất vui khi đến thăm Việt Nam. Việt Nam là nước tôi đi đầu tiên sau khi nhậm chức thủ tướng Nhật Bản. Năm nay Việt Nam là chủ tịch ASEAN, là đối tác quan trọng của Nhật Bản và đóng vai trò quan trọng khi Nhật Bản tiến hành chiến lược hóa nội dung Ấn Độ Dương - Thái Bình Dương tự do và cởi mở. Nhật Bản là một quốc gia Ấn Độ Dương - Thái Bình Dương, sẽ tiếp tục góp phần cho hòa bình và thịnh vượng của khu vực. Tôi chọn Việt Nam vì Việt Nam là một địa điểm

thích hợp nhất để tôi gửi thông điệp này lần đầu tiên ra thế giới".

Trả lời câu hỏi của *Tuổi Trẻ* về vai trò của Việt Nam trong quan điểm của Nhật về Ấn Độ Dương - Thái Bình Dương, người phát ngôn của thủ tướng Nhật Bản Yoshida cho biết Thủ tướng Suga và Thủ tướng Nguyễn Xuân Phúc chia sẻ quan điểm chung về việc cần thiết phải thúc đẩy đa dạng hóa chuỗi cung ứng vốn dĩ cần phải có sức mạnh và khả năng phản ứng trước các diễn biến khu vực.

Chính vì vậy, tương tự như khi Mỹ rút khỏi Hiệp định Đối tác xuyên Thái Bình Dương (TPP), Nhật Bản đang muốn tiếp tục thể hiện vai trò đầu tàu trong cấu trúc khu vực, và khi đó Việt Nam nghiêm nhiên là một trong những đối tác quan trọng.

NHẬT ĐĂNG

THƯ NHẬT BẢN

Nhật có nhiều điều học hỏi Việt Nam

Dưới góc độ một người trẻ, tôi quan tâm nhiều đến khía cạnh hợp tác và nâng cao năng lực lao động trong khuôn khổ chuyến thăm lần này của tân Thủ tướng Suga Yoshihide đến Việt Nam.

Trong những năm qua, Nhật Bản là nơi tiếp nhận rất nhiều lao động từ Việt Nam dưới tên gọi thực tập sinh. Với nhiều người Nhật lớn tuổi mà tôi biết, sự tiếp xúc với người Việt Nam duy nhất là thông qua những thực tập sinh này. Điều này, vô hình trung, tạo ra ấn tượng rằng lao động Việt Nam sang Nhật chỉ làm những công việc chân tay.

Do đó, tôi đã rất ngạc nhiên và ấn tượng khi biết được rằng chính phủ hai nước đã chung tay thành lập Trường ĐH Việt - Nhật. Điều này thể hiện một hướng đi mới của Nhật Bản trong việc truyền bá những giá trị giáo dục, đầu tư vào con người để chủ động tạo ra nguồn nhân lực chất lượng cao cho sự phát triển của hai nước, bên cạnh các khoản vay ODA cho những dự án cơ sở hạ tầng như hệ thống tàu điện ngầm ở TP.HCM.

Với kinh nghiệm sống và làm việc ở các quốc gia Đông Nam Á, tôi nghĩ rằng Nhật Bản cần nhìn nhận rõ ràng hơn sự chuyển dịch đầy năng động của khu vực này, đặc biệt là Việt Nam, trên các lĩnh vực kinh tế, chính trị và đổi mới sáng tạo. Đó cũng là điều mà Nhật Bản đã không được nếm trải trong bốn thập niên qua và tôi tin rằng có thật nhiều điều mà chúng tôi cần phải học từ các bạn.

Nếu quan hệ hữu nghị giữa hai nước được bồi đắp trên sự công nhận như vậy, tôi nghĩ đôi bên sẽ đưa ra được nhiều dự án cùng có lợi và mang tính xây dựng hơn. Trường ĐH Việt - Nhật là một ví dụ điển hình. Các doanh nghiệp Nhật Bản và các đối tác của họ ở Việt Nam cũng có thể bắt đầu suy nghĩ về các sáng kiến mới để tận dụng tối đa cơ hội và điểm mạnh của hai bên, như kinh nghiệm quản lý và công nghệ Nhật Bản cũng như nhân lực năng động và trình độ ngày càng cao của Việt Nam.

Mặc dù đại dịch COVID-19 đã đặt ra nhiều rào cản cho việc đi lại giữa hai nước, tôi hi vọng với cách tiếp cận từ dưới lên như thế sẽ tiếp tục thúc đẩy mạnh mẽ quan hệ hai nước.

Đối với nhiều bạn đồng trang lứa của tôi, Việt Nam luôn nằm trong top những điểm đến du lịch đáng mơ ước với đồ ăn ngon, bãi biển đẹp. Tuy nhiên, vẫn còn đó những dẫn đò chọn Việt Nam làm nơi lập nghiệp. Ở khía cạnh thu nhập, vẫn còn nhiều khoảng trống để Việt Nam cố gắng thu hẹp trong tương quan với các nước láng giềng như Trung Quốc, Singapore hay Malaysia. Ngược lại, chi phí sinh hoạt và môi trường sống năng động lại mang đến cho Việt Nam một điểm hấp dẫn riêng đối với lao động từ Nhật Bản, dù hiện tại phần lớn họ vẫn đang làm việc cho các doanh nghiệp nội địa.

KANTARO KOMIYA (sinh viên tại ĐH DePauw, Mỹ)
KHOA THƯ ghi

THỜI SỰ & suy nghĩ

Thích nghi với sự bất định

Đồng bào cả nước đang hướng về "khúc ruột" miền Trung, bị tàn phá bởi những trận lũ. Nhưng không chỉ Việt Nam, nhiều quốc gia khác cũng hứng chịu những thảm họa thiên nhiên chưa từng.

Câu nói "Điều duy nhất chắc chắn trong cuộc sống đó là sự không chắc chắn" trở nên rất đúng với 2020, năm xảy ra nhiều tai ương ngoài sức tưởng tượng.

Khi thế giới đón giao thừa năm 2020, nước Úc phải chật vật tìm cách đối phó với nạn cháy rừng thiêu rụi 18,6 triệu hecta rừng và khiến hàng trăm người chết.

Ngay sau đó, virus corona bùng phát ở Trung Quốc nhanh chóng lan khắp thế giới, gây ra đại dịch COVID-19 mà đến nay đã có hơn 40 triệu người nhiễm và hơn 1,1 triệu người tử vong.

Trong năm nay, núi lửa Taal bỗng nhiên "thức dậy" sau 43 năm tạo nên vụ phun trào khủng khiếp khiến hàng ngàn người phải di tản trên đảo Luzon, Philippines.

Cũng năm 2020, lũ lụt quy mô lớn tàn phá và gây thiệt hại nặng nề ở nhiều nước châu Á. Điển hình ở Trung Quốc, số trận lũ lụt năm 2020 đến nay gấp 1,6 lần so với những năm trước, đạt kỷ lục lịch sử kể từ năm 1998, theo Thời báo Hoàn cầu. Và ngày 13-10, Liên Hiệp Quốc công bố báo cáo cho biết biến đổi khí hậu đã làm

tăng số lượng thiên tai gấp đôi trong 20 năm qua.

Theo đó, từ năm 2000 - 2019, có 7.348 trận thiên tai lớn, cướp đi sinh mạng của 1,23 triệu người, ảnh hưởng đến 4,2 tỉ người, gây thiệt hại kinh tế gần 3.000 tỉ USD.

Năm 2020 cũng chứng kiến nhiều hiện tượng thiên nhiên kỳ lạ: đại dịch châu chấu ở Đông Phi và một phần châu Á, nhiệt độ cao nhất trên toàn cầu được ghi nhận ở thung lũng Chết (bang California, Mỹ) với 56,7 độ C, tảo xanh nở rộ tại nhiều nơi ở Nam Cực quanh năm tuyết phủ.

Để đối phó với sự bất định, nhiều quốc gia đang hướng người dân học cách thích nghi, trong đó tập trung xây dựng những cộng đồng có thể chống chịu với thiên tai. Chẳng hạn để đương đầu với nguy cơ cháy rừng, mới đây ở 3 tiểu bang California, Oregon, và Washington, người dân đang học cách sống chung với nó. Ở cấp hộ gia đình, các gia đình được tập huấn và hiểu rõ họ luôn phải có kế hoạch khẩn cấp, quần áo, giấy tờ cần thiết, thuốc men, đồ ăn và nước uống dùng cho nhiều ngày, cũng như được cung cấp đầy đủ về nơi di tản, các số điện thoại khẩn cấp. Đây cũng là những kinh nghiệm có ích để đối phó chủ động với thiên tai khác như lũ lụt và động đất.

■ QUỲNH TRUNG

Song song với thích nghi là mọi người điều chỉnh hành vi. Các phong trào sống xanh, bảo vệ môi trường ở Việt Nam cần được tạo điều kiện và khuyến khích hơn nữa để góp phần giảm thiểu khí nhà kính - nguyên nhân gây biến đổi khí hậu.

Các cơ quan chức năng cần đo lường những tác động môi trường trước khi cấp phép cho các dự án kinh tế, năng lượng, như Thủ tướng Nguyễn Xuân Phúc đã nhấn mạnh: "Không phát triển kinh tế bằng mọi giá".

Nhiều người cũng kỳ vọng rằng ngày càng nhiều tổ chức xã hội và những cá nhân có ảnh hưởng phát động các phong trào và sáng kiến giúp gia tăng nhận thức môi trường cho công chúng. Như hoàng tử Anh William phát động giải thưởng nhiều triệu USD để tìm giải pháp giải cứu Trái đất trước các vấn đề môi trường lớn trong tương lai.

Rõ ràng, thiên tai dịch họa là điều chúng ta phải đối mặt thường xuyên trong những năm tới, nhưng chủ động thích ứng với nó để giảm thiểu thiệt hại về nhân mạng và của cải là điều hoàn toàn nằm trong tầm tay của mỗi chúng ta.